

RIJEČ UREDNIŠTVA

VRIJEME JE DA KONAČNO ZACRTAMO KONZISTENTNU ŠUMARSKU POLITIKU I PROVEDBENU STRATEGIJU ŠUMARSTVA

„Izrada hrvatske poljoprivredne strategije jedan mi je od prioriteta, a ona neće zanemariti ni aspekte ruralnog razvoja, okoliš, proizvode zaštićenog podrijetla, ruralni turizam, obnovljive izvore energije.“ Ovo je izjava novoga resornog ministra poljoprivrede iz opširnog intervjua kojega je dao Večernjem listu 10. ožujka 2016. god. U nastavku navodi kako je za izradu strategije poljoprivrede i prehrambene inustrije, šumarstva i prerade drva rok do kraja 2016. god. Također navodi kako je trenutno u tijeku redefiniranje Programa ruralnog razvoja.

O nedostatku strategija Države za gotovo sve resore gospodarstva, kao i očekivanjima da se iste konačno naprave, što se odnosi i na šumarstvo i preradu drva, pisali smo u br. 5-6 Šumarskoga lista 2011. god. Bilo je to vrijeme uoči novih parlamentarnih izbora, pa su se strategije očekivale od nove Vlade. Kao što vidimo, protekao je cijeli mandat sada već stare Vlade i ništa nije učinjeno, pa se stihijski radilo. Bez strategije i uz slabu kontrolu resornog ministarstva, koje bi trebalo biti odgovorno za šumarsku politiku i strategiju, posebice prepuštanje Hrvatskim šumama d.o.o. i nekompetetnom rukovodstvu da provodi svoju šumarsku politiku uz svoju strategiju, iako su uvjetno rečeno samo „koncesionari“, evidentno je da su nastale velike štete za šume i šumarstvo. Nestručno vođenje firme i robovanje „profitu“ pod svaku cijenu, zahtijeva od nas da postavimo pitanja i na njih tražimo odgovore. Na temelju činjeničnog stanja će se uz ostalo temeljiti, nadamo se, napokon zacrtana konzistentna šumarska politika i strategija. Naravno da ne možemo ovdje postaviti sva sporna pitanja, pa stoga dopunu prepuštamo čitateljstvu. Neka od tih pitanja su: treba li preskočiti jedan etat jer smo dirnuli u glavnicu; da li je narušen omjer smjese sječom vrijednijih vrsta drveća; da li je narušena debljinska struktura sastojina; da li se, gdje i koliko kasnilo s uzgojnim radovima njege i čišćenja koji određuju buduću sastojinu; koje sastojine trebaju ići u prijevremenu obnovu jer su nestručnim gospodarenjem dovedene u stanje da ne koriste optimalno potencijale šumskoga staništa; što je s prirodnom obnovom sastojina; zašto i koliko ostaje drvene sirovine u šumi; što je sa šumskim redom; koliko i zašto imamo toliko oštećenih stabala prouzročenih vučom sortimenata; zašto imamo previše Ad stabala; kako obrađujemo sortimente da ne oštećujemo šumsko tlo; da li su nam i zašto šumske vlake postale vododerine; da li je istina da od ubranih prihoda za korištenje šumskih cesta samo

manji dio vraćamo za njihovo održavanje, pa su stoga u vrlo lošem stanju; da li privatnicima plaćamo vuču i dalje tako malo da vozni park obnavljaju kupnjom naših isluženih traktora koji zagađuju okoliš; zašto je nekim pilanskim klasama trupaca cijena niža od ogrjevnog drva; što je s pošumljavanjem opožarenih površina koje su potencijalna opasnost za eroziju tla; kome i zašto je prepušteno gospodarenje (osim sirovinskog) s ostalim gospodarskim potencijalima šume i naposljetku pitanje koliko će šuma i šumarstvo platiti robovanje isključivo novčanom profitu utopljenom u nezajajljivost birokracije?

Kada neslužbeno razgovaramo s našim kolegama, pa i s nekima koji su trenutno u vladajućoj strukturi Hrvatskih šuma d.o.o., svi negoduju, pa i čude se nekim naredbama neutemeljenim na načelima šumarske struke i znanjima koje su na Fakultetu polučili. Višekratna eksperimentiranja iz strogo centralizirano ustrojene uprave, a zapravo jednog čovjeka, dovela su šumarstvo gotovo do ruba obstojnosti struke. U ovoj smo rubrici uz ostalo pisali o odstupanju jednog od načela iz 10 sentenci o šumi, uvaženog akademika Dušana Klepca, a ono se odnosi upravo na organizacijski oblik šumarstva od centralističkoga do proklamirano decentralističkoga, koji kao najpovoljniji „omogućuje na istom prostoru i istoj organizacijskoj jedinici korištenje svih izravnih i neizravnih beneficija koje šuma pruža“. Rekli smo tada da je to danas strogo centralistički oblik, u kojemu za svaku sitnicu treba tražiti odobrenje centra, gdje upravitelji uprava nemaju nikakvih ingerencija, čime im je ograničena inventivnost i primjena stečenih šumarskih znanja i iskustava te narušen ugled pred zaposlenicima i lokalnom zajednicom, gdje revirnici i ostali inženjeri sve više postaju kancelarijski službenici, a beneficije šume su svedene na isključivo sirovinsku bazu. Time se zapravo želi poništiti i omalovažiti multifunkcionalnu ulogu šume, a šumarske stručnjake svesti na razinu neinventivnih nadničara. Začuđujuće je da su osim središnjice HŠD-a, koja je posebice u ovoj rubrici Šumarskoga lista upozoravala na činjenično stanje, mnogi smatrali da će se nešto samo po sebi riješiti, i što je još gore, ne osjećaju se odgovornima. O svemu tome, pa i po pitanju prerade drva i energetske strategije također smo više puta pisali u ovoj rubrici i još u nekim tekstovima – samo treba „proliliti“ Šumarski list i početi aktivno štiti struku, jer inače nemamo pravo prigovarati.